

Reactie Aedes op de consultatie van het BGS (besluit gegevensverwerking samenwerkingsverbanden)

Waar staat Aedes voor? ¹

Wonen in Nederland, dat doen we samen bevat de doelen en plannen van de corporatiesector. Het is een gezamenlijke ambitie van individuele corporaties, van branchevereniging Aedes en van allerlei samenwerkingsverbanden van corporaties. We werken er iedere dag aan dat iedereen in Nederland goed woont. Om dat te bereiken werken we samen met allerlei maatschappelijke partners. De ambities zijn in de agenda onderverdeeld naar 5 prioriteiten. Een van deze 5 prioriteiten is leefbare wijken. Onder punt 4.3 van de Aedes agenda blijkt dat gegevensdeling bij het gezamenlijk optrekken met ketenpartners hieraan bijdraagt, mits deze gegevensdeling voldoet aan bepaalde waarborgen. De kracht van de samenwerking wordt hiermee vergroot.

Noodzaak

Woonoverlast en (bedreiging van de) leefbaarheid zijn een groot maatschappelijk probleem dat vanuit en rondom een woning kan worden veroorzaakt. Doorgaans heeft de Burgemeester de regierol en een uitvoerende rol in de aanpak van complexe overlast. Daarbij zijn ook andere partijen betrokken, waaronder woningcorporaties. Een gezamenlijk effectieve aanpak is essentieel en partijen streven daarbij naar evenwicht tussen enerzijds privacybescherming en anderzijds een adequate aanpak van overlast binnen de bestaande wetgeving. Daarbij is alles gericht op de-escalatie. Het inzetten van instrumenten zoals het opleggen van bestuurlijke gedragsaanwijzingen, het tijdelijk sluiten van woningen of het ontruimen van huurwoningen en ontbinden van huurcontracten dient zoveel mogelijk te worden voorkomen. Aanpak is ook maatwerk. Niet iedere situatie is hetzelfde.

De WGS en BGS

Het voorstel voor de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden ("WGS") en het daarop gebaseerde Besluit gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden ("BGS") moeten een duidelijk juridisch kader bieden en de mogelijkheden voor gegevensuitwisseling faciliteren zodat ernstige vormen van criminaliteit en ondermijning op een legitieme wijze beter kunnen worden aangepakt. Het wetsvoorstel komt voort uit de wens om essentiële maatschappelijke vraagstukken integraal aan te pakken. Het gaat dan om vraagstukken als inbreuken op de integriteit van het financiële stelsel, van witwas- of fraudeconstructies, van georganiseerde criminaliteit, en van complexe problemen rond personen op het vlak van zorg en veiligheid. Een integrale aanpak vergt veelal dat partijen met elkaar gegevens uitwisselen en samen verwerken om hieruit nieuwe informatie af te leiden voor de inzet van hun taken en bevoegdheden. De praktijk laat echter zien dat samenwerkingsverbanden bij het gezamenlijk verwerken van gegevens op knelpunten stuiten.

Het voorstel voor de WGS (reeds in consultatie geweest) en het nu in consultatie voorliggende BGS gaat in de praktijk voor de woningcorporaties over haar bijdrage aan het tegengaan van

---

¹ Aedes-agenda 2020-2023

structurele ernstige overlast (ook een wettelijke taak) en haar taken m.b.t. de leefbaarheid (Woningwet). En in het verlengde van openbare veiligheid liggen ook de vormen van (ondermijnende) criminaliteit en Opium gerelateerd.

In de genoemde samenwerkingsvormen in het WGS gaat het bij corporaties alleen over het Zorg- en Veiligheidshuis. In de uitgebreide toelichting op het Besluit worden ook de woningcorporaties genoemd als incidentele deelnemer aan het Zorg en Veiligheidshuis. Een incidentele deelname was al mogelijk als het ging om een algemeen beeld van een wijk buurt of straat. Of als het gaat om de algemene aanpak of methode ter bestrijding of voorkoming van escalatie zonder dat het gaat om het individuele geval. De woningcorporatie is volgens het WGS geen verplichte deelnemer aan het Zorg en Veiligheidshuis.

Over de incidentele deelname:

De WGS² stelt o.a. het volgende (art. 2.31 sub 9 Grondslag activiteit casusoverleg):
Indien noodzakelijk voor het doel, bedoeld in artikel 2.25, kunnen de deelnemers, bedoeld in artikel 2.27, eerste lid, derden op incidentele basis laten deelnemen aan het overleg, bedoeld in het vijfde en zesde lid. Deelnemers in de WGS zijn wat nu als “de Partners” in een Zorg en Veiligheidshuis worden aangeduid en het overleg betreft het casusoverleg. In de *Consultatieversie nota van toelichting concept-BGS* zijn op pag. 51 woningcorporaties genoemd als voorbeeld van een incidenteel deelnemende derde partij.

In de *Consultatieversie concept-BGS* zelf worden de voorwaarden genoemd op basis waarvan een incidenteel deelnemende derde partij deel kan nemen aan een casusoverleg/casus behandeling: BGS, Artikel 2.21 Nadere criteria voor incidentele deelname aan Zorg- en Veiligheidshuis

1. De deelnemers, bedoeld in artikel 2.27, eerste lid, van de wet, kunnen op grond van artikel 2.31, negende lid, van de wet, derden uitsluitend op incidentele basis laten deelnemen aan het casusoverleg van een Zorg- en Veiligheidshuis indien zij over deskundigheid beschikken die noodzakelijk is bij de aanpak van een specifieke casus en zij gelet op hun onderscheidenlijke wettelijke of publieke taken en bevoegdheden een rol kunnen vervullen bij het opstellen, uitvoeren of evalueren van het plan van aanpak.
2. Een derde mag op grond van het eerste lid uitsluitend deelnemen aan een casusoverleg na ondertekening van een verklaring waarmee hij verklaart de geheimhoudingsplicht, bedoeld in artikel 1.11 van de wet, na te leven.

Nota bene uit de voorwaarden voor aanmelding van een casus³ door een van de deelnemers

---

² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-35447-A.html>

³ BGS : Artikel 2.20 Criteria voor behandeling van een casus:

1. Een casus die wordt aangemeld op grond van artikel 2.31, eerste lid, van de wet is in overeenstemming met het doel, bedoeld in artikel 2.25 van de wet, indien er sprake is van problemen:
  - a. bij betrokkene, of in de gezinssituatie waarin betrokkene verkeert indien die problemen voor betrokkene relevant zijn;
  - b. op meerdere leefgebieden waarin sprake is van criminogene factoren;
  - c. die leiden, hebben geleid, of, gelet op duidelijke en objectieve aanwijzingen daarvoor, zonder interventie zouden gaan leiden tot het veroorzaken door betrokkene van ernstige overlast, criminaliteit, of onveilige situaties voor personen of binnen een gebied, en
  - d. waarvoor samenwerking tussen deelnemers van het Zorg- en Veiligheidshuis uit meerdere domeinen noodzakelijk is om te komen tot een effectief plan van aanpak om deze problemen te

blijkt dat ook crimogene aspecten van belang zijn. Dit betekent ook dat het voorbeeld van overlast (corporaties) als in de toelichting bij het BGS op bladzijde 51 te mager is. Ook Opium gerelateerd en of ondermijning zou daar als voorbeeld kunnen staan. Gelet hierop is het voorstel om de tekst in de toelichting op pagina 51 als volgt aan te passen:

Huidige tekst:

- *de woningcorporatie waarvan betrokkene een woning huurt en waar betrokkene ernstige overlast veroorzaakt, of*
- *experts die vanwege hun specifieke expertise, gelet op hun publieke taak, een rol kunnen vervullen bij het opstellen, uitvoeren of evalueren van het plan van aanpak. Daaronder valt ook het analyseren van de problematiek.*

Voorgestelde nieuwe tekst:

- *de woningcorporatie waarvan betrokkene een woning huurt en waar betrokkene of derden, waarvoor betrokkene als huurder verantwoordelijk voor wordt geacht, in de woning en/of in de directe woonomgeving ernstige overlast veroorzaakt, woonfraude pleegt, in strijd handelt met de Opiumwet, Wet Wapens en Munitie Wet Milieubeheer (opslag gevaarlijke stoffen o.a. vuurwerwerk) of anderszins voor de woonomgeving een risico vormt, of*
- *externe experts die vanwege hun specifieke expertise, gelet op hun publieke taak, een rol kunnen vervullen bij het opstellen, uitvoeren of evalueren van het plan van aanpak. Daaronder valt ook het analyseren van de problematiek.*

Samenvattend en tekstvoorstel

Een woningcorporatie is geen verplichte deelnemer aan het Zorg- en Veiligheidshuis. Een corporatie kan vanwege haar deskundigheid en haar wettelijke taken op incidentele basis deelnemen. Hoewel het bij corporaties gaat om private partijen voeren ze wettelijke publieke taken uit zoals het verzorgen van woonruimte voor degenen die dat niet zelf kunnen. Voor haar deelname op incidentele basis maakt de corporatie de afweging als bedoeld in artikel 2.21 WGS. De toelichting bij het BGS geeft op pagina 51 nu als invalshoek de vermindering van de structurele overlast. De zorg en veiligheidshuizen (de naam zegt het al) gaan overwegend over de component zorg en/of over veiligheid. Dit is breder dan enkel structurele ernstige overlast, zoals genoemd op pagina 51 van de toelichting bij het BGS. Ook de leefbaarheid is een wettelijke taak van de corporatie als in de Woningwet. In die zin is het voorbeeld op bladzijde 51 van de toelichting mager als het wordt afgezet tegen de wettelijke taken. Vandaar het tekstvoorstel.

Het pleidooi van Aedes als in de Aedes Agenda onder 4.3 is een oproep aan de overheid om het wettelijk kader inzake gegevensdeling (uiteeraard met de waarborgen) aan te passen aan haar wettelijke taken. Dit wettelijk kader is nu nog vaak versnipperd en/of beperkt. Denk bijvoorbeeld aan de Wvvgz⁴ waarbij de corporatie geen terugkoppeling krijgt of haar bijdrage tot een succesvolle aanpak heeft geleid. Of bij de vroegsignalering (huur-)schulden: we horen het wel als een huurder schuldhulpverlening accepteert, maar niet als dat niet zo is; hoe kunnen wij dan een traject weer oppakken om te voorkomen, dat de huurder wegens huurachterstand de woning kwijtraakt. Aedes is lokaal bezig binnen de kaders van de AVG

---

voorkomen, verminderen of bestrijden.

⁴ Wet verplichte ggz

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

4/4

vereniging van
woningcorporaties

met ketenpartners te komen tot werkzame convenanten maar met de waarborgen (branchevoorbeelden). Daartoe behoort ook passende wetgeving. De overheid speelt daarin een belangrijke rol.

Voor vragen kunt u terecht bij: p.vanhulten@aedes.nl

Bijlage(n)

Cc